

# Nagyon vágnak a közösségi létre

Ifjúsági jógyakorlatok a közösségi művelődésben

**Madarász Réka Egerben, Stumpf Rebeka Taliándörögdön fiatal szakemberként, Fekete Ilona Püspökladányban évtizedek óta dolgozik a kisebb-nagyobb közösségekkel. Önkormányzat, közösségi ház, művelődési ház, egyesület? Mindenki máshol találkozik rendszeresen a fiatalokkal. Arról beszélgettünk, hogyan lehet őket megszólítani, milyen programokon vesznek szívesen részt, mivel lehet bevonni őket? Példáik, ötleteik reméljük más szakemberek számára is hasznosak! A beszélgetést Novák Irén ügyvezető moderálta.**

**Novák Irén (NI):** Sokszor halljuk, hogy nehéz megszólítani a fiatalokat, én azt tapasztalom, hogy új információk és élmények iránt nagyon nyitott korosztályról van szó. Ti hogy látjátok?

**Madarász Réka (MR):** Mindenkinek meg kell találnia a saját településén, hogy mi az erre legalkalmasabb módszer. Én középiskolásokkal foglalkozom, a közösségi média felületeken érik el egymást. Kérdezzük meg őket, hogy szerintük mi lenne a legjobb és dolgozzunk együtt azokkal, akik képviselik a korosztályt, ők adnak tanácsot.

**Stumpf Rebeka (SR):** Másképp tudunk kommunikálni velük, ha korban közelebb vagyunk hozzájuk. Én leginkább a személyességben hiszek. Az egyik mentorom mindig azzal indított útnak: „Beszélj velük, hívd őket, szólj nekik és szólítsd meg őket!”, valamint, hogy higgyem el, sokkal nagyobb hatása van annak, ha konkrétan megkérjük a fiatalokat egy-egy feladatra.

**Fekete Ilona (FI):** Meg kell őket szólítani, mert nagyon vágnak a közösségi létre. Bátortalanok, de amikor rájuk akarunk bízni egy feladatot, lehet őket motiválni. 3 fős társaságunk 40-50 főre gyarapodott az elmúlt hét évben. Fontos, hogy legyenek céljaik és határozottak legyenek, mert túl sok impulzus éri őket, ami miatt elbizonytalanodnak. Rengeteget tanultam a fiataloktól, például a közösségi média felületek használatát is. De nekik is szükségük van egy „tyúkanyóra”, aki megkérdezi tőlük, hogy „Tudok segíteni valamiben?”.

**NI: Milyen tapasztalataitok vannak a programokkal kapcsolatban?**

**SR:** A felső tagozatos diákok másik településre, Monostorapátira járnak, így a megtartásukért tudatosan felépítettünk egy rendszert, a „Kincses klubot”. Értékalapú foglalkozásokat tartunk alsósoknak kéthetente, a felsősök a „Kincses klub plusz” keretein belül viszik a helyi értéktárat. Különleges, hogy az önkormányzat rábízta ezt a presztízis feladatot a fiatalokra, akik lelkiismeretesen tesznek is érte. A középiskolások már igényelték, hogy folytassuk a munkát. Nemrég kezdtünk el egy saját közösségi teret kialakítani. Péntek este és szombat délutánonként foglalkozunk velük. Az alsós diákokkal körbejárjuk a helyi értékeket, ha tud egy néni sütni-főzni, meghívjuk egy-egy különleges helyi receptet elkészíteni közösen. Az értéktárral kapcsolatos interjúkat és felvételeket ők csinálják, emellett fotózni és videózni is tanulnak.

**FI:** A Black Rose egy amatőr művészeti közösség, nagyon erős baráti kötelék is alakult ki közöttük. Nemzeti identitást erősítő könnyűzenei tematikus műsorokat készítünk, amiben néptáncosok és modern táncosok is részt vesznek. A „tini táncosok” retro slágerekre készítenek koreográfiákat, énekesekkel közösen. Nálunk 13-tól 28 éves korig együtt vannak a fiatalok és nagyon szeretik egymást. Járjuk az országot ezekkel a produkciókkal, és a fiatalok háttér tevékenységeket is megtanultak az elmúlt években: van saját hangosítónk, dekoratőrünk és akik a külsős segítő programokat csinálják, például arcfestést



vagy hajfonást. Hiszen miért ne a saját fiataljainkat vonjam be, ahelyett hogy hívok egy idegen vállalkozót? Ez lendületet ad ahhoz, hogy mindig legyenek új ötleteik, emellett pedig nagyon komolyak is tudnak lenni. Például a nemzeti ünnepi műsorokat is ők állítják össze, maguk írják a szöveget, ők választják ki a verseket.

**NI: Kell ehhez forrás?**

**FI:** A műsorainknak van egy bizonyos értéke, ebből a nagyon profik kapnak motivációképpen díjazást, a többit visszaforgatjuk énektanárra, tánctanárra, ruhára és útiköltségre. Bárhová gondolkodás nélkül elmegyünk. Ha van rá keretük, örülünk neki, ha csak egy ebédet kapunk, akkor is nagyon jó együttműködés. Szerencsés is vagyok, ez az egész nem is indulhatott volna el egy megfelelő kapcsolati háló nélkül. De az is kellett, hogy az elmúlt években lássák és elhiggyék azt, hogy mire képesek.

**MR:** Egerben 1996 óta működik az Egri Városi Diáktanács, ez 40-50 fő szervezi az összes középiskolásoknak szóló programot. Én rajtuk keresztül érem el az összes egri középiskolás fiatal. Fejlesztjük őket, kommunikációs tréningeket és táborokat tartunk nekik, hogy ne csak nekünk mutassák meg, amit szeretnének, hanem kifelé is. Az ő elképzeléseik mentén valósítjuk meg az összes rendezvényt. A Diáktanács tagjai iskola után jönnek, viszont a rendezvényeket igyekszünk iskolaidőben megvalósítani. Itt jön be az én szerepem, egyeztetek a vezetőséggel, hogy ezeket a rendezvényeket támogassák és a diákok, pedagógusok részvételét engedélyezzék. A Diáktanács fiataljai minden önkormányzati rendezvényen részt vesznek önkéntesként, belelátnak a város nagyrendezvényeibe is. Amire nagyon büszke vagyok, tavaly ment egyetemre az első olyan gárda, akiket én mentoráltam és közülük van olyan, aki a közösségszervezés alapszakot választotta.

**FI:** Mi szakemberek példát is mutatunk, lehetőséget is adunk. Szerintem van nagyon sok olyan fiatal aki teljesen elzárkózik, de nem tudja, mit veszít vele. A nagyrábéi művelődési házban a gyermekeknek napközis táborokat szervezünk a nyár folyamán, mert a gyermek közösségből lesz később az aktív fiatal. Rengetegen visszajárnak, hiszen bensőséges, családias légkör van. A 7-8. osztályosaink jönnek önkénteskedni. Látják, hogy nem csak élvezni tudják ezeket, hanem segíteni is.

**SR:** Egyrészt nekünk is nagyon jó, hogy a fiatalok jönnek és be tudjuk őket vonni, mert nem bővelkedünk munkaerőben. Másrészt fontos az, hogy merjünk rájuk bízni feladatokat, nem fognak vele visszaélni, hanem büszkék lesznek arra, hogy hozzátettek valamit a közösséghez.

**MR:** Mi szakemberek úgy tudjuk segíteni őket, hogy megmutatjuk az utat. Én azt veszem észre, hogy egyfajta tudatosság van ezután bennük és minták vagyunk számukra. A legfontosabb, a kulcs a bizalom.

**FI:** Korábban is sok településen jártunk, de tavaly az, hogy a Petőfi200 klubokhoz eljuttathatjuk a műsorunkat, nagy büszkeséget adott nekik. A Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzat kérésére januártól a Magyar Kultúra Hetét már a mi egyesületünk vitte. Amikor fiatalok adják át az ismeretanyagot egy rendkívüli történelem órán, az olyan mintát ad a gyermeknek, hogy ők is képesek erre. Ez nagyon sokat lendíthet minden ilyen kis ifjúsági közösségen.

**NI: Bizalom alatt én azt is értem, hogy nem a mi akaratunkat akarjuk rájuk erőltetni. Hiszen megadod neki azt, amire szüksége van, ha elakadt, de engeded, hogy megvalósíthassák, amit elképzelték.**

**MR:** Abszolút így működik. Ha van egy felvetés rendezvényt kapcsolatokban, mindig megkérjük őket, mondják el, mit értenek az alatt, hiszen az sem mindegy hogy mi mit értünk alatta és ők fiatakként mit. És utána már azt mondod, hogy jó akkor legyen ez, építsünk erre.

**SR:** Én is úgy indultam, hogy bevonódtam egy térségi ifjúsági stratégia megalkotásába. Szeretném, ha a fiatalok is olyan élményekkel tudnának gazdagodni, amit nekem ez a szervezet és ezek az ifjúsági projektek adtak.

**NI: Sorsfordító lehet akár.**

**FI:** A Black Rose-ban abszolút szabad kezet kapnak, hogy például milyen legyen a szoknya, vagy a dalok sorrendje. Ha van egy új műsorötlet, leülünk és átbeszéljük. Nekünk azt a háttérrel kell inkább megteremteni, ami lehetővé teszi ezeket. Nagyon jó, ha utána megtanulnak pályázatot írni vagy egy jótékonyági eseményt megvalósítani.

**NI: Hogy látjátok, ezek a fiatalok megjelennek utána a települések életében mint véleményvezérek?**

**FI:** Nálunk nagyon sok felsőfokú végzettségű fiatal van és van is alkalmuk találkozni településvezetőkkel. Ifjúsági kerekasztal beszélgetést kezdeményeztünk az önkormányzattal, hogy megkérdezzék, az elképzelt feladatokat megvalósíthatják-e. Azt tapasztalom, a szóbeli kommunikációban nem annyira magabiztosak. Kell egy kis idő, mire bejövönek, de nagyon határozott véleményük van a dolgokról.

**NI: Rebeka nálatok milyen kezdeményezés van folyamatban?**

**SR:** Kifejezetten a fiatalok kérésére szeretnénk egy ifjúsági közösségi teret létrehozni. Egy régi pajta épületet újítunk fel közösen hétvégeként. Reméljük, hogy egyszer majd átadjuk, ettől még egy kicsit messze vagyunk. Nagyon ügyesek a fiatalok, kifejezetten meglepő, mennyien jönnek és mennyire kitartóak.

**NI: És a közös cél még inkább összekovácsolja ezeket a csoportokat.**

**FI:** Akár másik település ifjúsági közösségeit is cselekvésre buzdíthatja.

**SR:** Ha egy célt meg tudnak fogalmazni, valójában nekünk csak a támogatást kell mellé tennünk. Idővel egyre több mindenbe beletanulnak és önállóan meg tudják valósítani.

**NI: Mit üzenétek a többi szakembernek az ifjúsági közösségekkel kapcsolatban?**

**FI:** Bármilyen kulturális vállalkozás attól sikeres és működő, hogy kulturális szakemberek vezetik. Nem azért, mert más nem tudná megoldani, hanem mert nekünk van elhivatottságunk hozzá és sokféle ismerettel rendelkezünk. Nagyon sok településnek jót tenne, ha lenne saját ifjúsági közössége. A mi dolgunk az, hogy megtanuljuk az ő nyelvüket. Akkor fogom megérteni őket, ha ismerem azt a nyelvet, amit beszélnek. És akkor fogunk tudni kompromisszumot kötni és közösen gondolkodni, ha mindkét oldal fektet bele energiát.

**SR:** Néhány éve indítottunk egy Kulcsfigura programot, amelyben a közművelődési-, illetve ifjúságsegítő szakembereket próbáltuk összehozni, hogy közösen gondolkodjunk. A közeljövőben szeretnénk a Balaton felvidéken egy akadémiát létrehozni, azzal a céllal, hogy olyan fiatalok nevelődjenek ki, akik aztán a kistelepüléseken támogató szakemberek lesznek.

**MR:** Nagyon fontos a szakember mellett egy közösség életében a közösségi tér, ami nyitva áll, amikor szükségük van rá. Nálunk is így működik az Ifipont, ami azért van, hogy a fiatalok bármikor iskola után bejöhessenek, ha csak beszélgetni is. Ők úgy szokták mondani, hogy ők egy család és ez a hely az otthonuk.

(A beszélgetés az Ifjúsági joggyakorlatok a közösségi művelődésben című adás leírt, szerkesztett változata.)



**A Szakkör.**  
TUDÁSUNKKAL KÉZEN FOGVA



**A Szakkör.**  
Shop



**jogyakorlatON.hu**

**KAPÚTON**  
ÉBRESZTENI A FÉNYT